

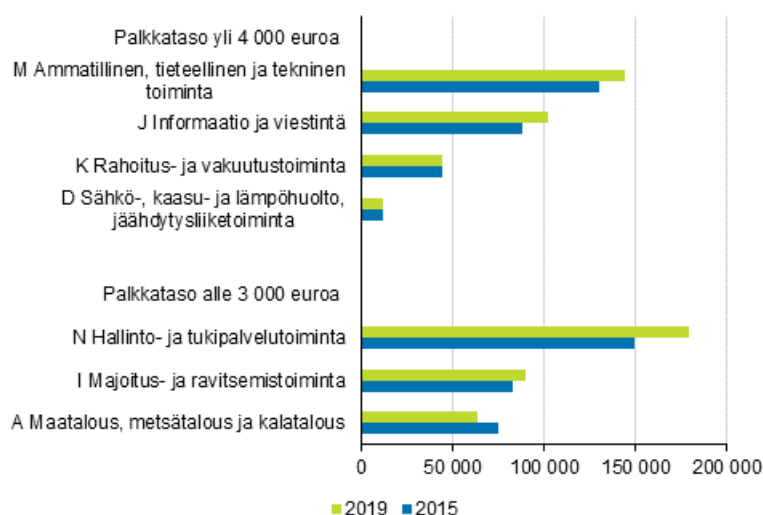
Työssäkäynti 2019

Toimiala, työnantajasektori ja työpaikat

Työllisten määrässä suuria alueellisia eroja palkkatasoltaan korkeimmilla ja matalimmilla toimialoilla vuonna 2019

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan toimialoilla, joiden palkkataso oli yli 4 000 euroa, työskenteli 303 100 henkilöä ja toimialoilla, joiden palkkataso oli alle 3 000 euroa, 333 300 henkilöä vuonna 2019. Palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä henkilöitä asui suhteellisesti eniten Uudellamaalla ja vähiten Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa. Palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla työskenteleviä henkilöitä asui suhteellisesti eniten Kainuussa ja Lapissa ja vähiten Ahvenanmaalla ja Keski-Suomessa.

Työllisten määrä palkkatasoltaan korkeimmilla ja matalimmilla toimialoilla vuosina 2015 ja 2019

Palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteli 29 100 (11 %) henkilöä enemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2015. Korkeimman palkkatason toimialoihin lukeutuvat informaatio ja viestintä, rahoitus- ja vakuutus toiminta, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta sekä sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto. Näillä toimialoilla kokoaikaisten palkansaajien kokonaisansioiden keskiarvo oli Tilastokeskuksen palkkarakennetilaston mukaan yli 4 000 euroa vuonna 2019. Kokonaisansioiden

keskiarvoa käytetään palkkatason mittarina, sillä se kuvaa, millä toimialoilla maksetaan suhteellisesti eniten palkkoja ja millä toimialoilla vähiten.

Palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla työskenteli 21 400 (7 %) henkilöä enemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2015. Matalimman palkkatason toimialoihin lukeutuvat maa-, metsä- ja kalatalous¹⁾, majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta. Näillä toimialoilla koko-aikaisten palkansaajien kokonaisansoiden keskiarvo oli alle 3 000 euroa vuonna 2019.

Palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työllisten määrä kasvoi eniten ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa, jossa työskenteli 14 600 (11 %) henkilöä enemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2015. Palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla työllisten määrä kasvoi eniten hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa, jossa työskenteli 30 000 (20 %) henkilöä enemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2015. Maa-, metsä- ja kalataloudessa työllisten määrä laski sen sijaan 11 000:lla.

Toimialoilla, joiden palkkataso oli 3 000–4 000 euroa, työskenteli 70 prosenttia (1 737 100) kaikista työllisistä. Näillä toimialoilla työskenteli 66 500 (4 %) henkilöä enemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2015. Työllisten määrä kasvoi tässä ryhmässä eniten terveys- ja sosiaalipalveluissa, jossa työskenteli 22 600 (6 %) henkilöä enemmän vuonna 2019 kuin vuonna 2015.

Uudellamaalla suhteellisesti eniten palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä

Maakunnittain tarkasteltuna Uudellamaalla asui suhteellisesti eniten palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä henkilöitä vuonna 2019. Tuhatta samanikäistä henkilöä kohden Uudellamaalla asui 146 näillä toimialoilla työskentelevää 18–64-vuotiasta²⁾. Seuraavaksi eniten palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä 18–64-vuotiaita asui suhteellisesti vertailtuna Ahvenanmaalla ja Pirkanmaalla; Ahvenanmaalla 97 ja Pirkanmaalla 95 tuhatta samanikäistä henkilöä kohden.

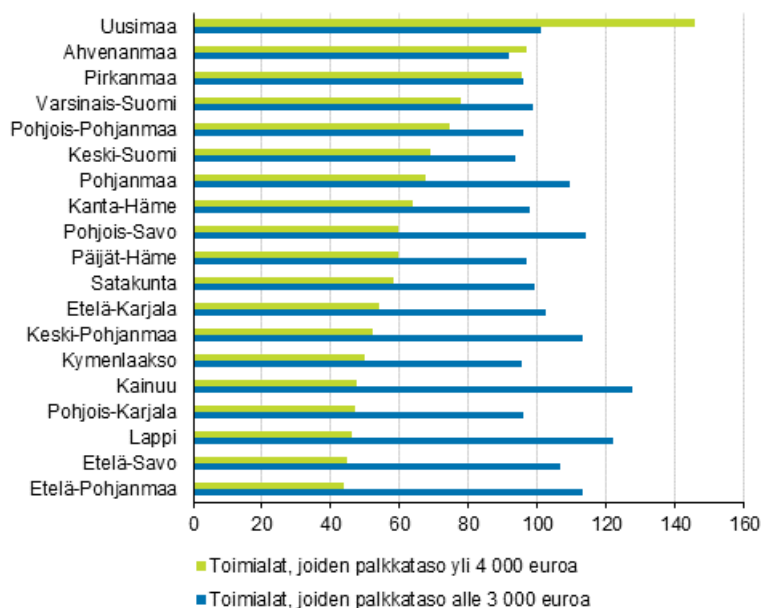
Suhteellisesti vähiten palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä henkilöitä asui Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa. Molemmissa maakunnissa asui tuhatta samanikäistä henkilöä kohden 44 näillä toimialoilla työskentelevää 18–64-vuotiasta. Myös Lapissa, Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa tämä luku oli alle 50.

Manner-Suomea tarkasteltaessa suhteellisesti eniten palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä 18–64-vuotiaita asui Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Keski-Suomessa. Näissä maakunnissa sijaitsee Suomen seitsemän suurinta kaupunkia: Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku ja Jyväskylä. Pohjanmaalla, jossa sijaitsee Suomen viidenneksitoista suurin kaupunki Vaasa, asui suhteellisesti vertailtuna lähes yhtä paljon palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä 18–64-vuotiaita kuin Keski-Suomessa.

1) Maa-, metsä- ja kalatalouden palkansaajat ovat huonosti edustettuna palkkarakennetilastossa (1 700 palkansaajaa vuonna 2019).

2) Työssäkäyntitilastossa työllisiksi voi tulla määritellyksi 18–74-vuotiaat henkilöt. Maakunnittaisessa tarkastelussa yli 64-vuotiaat on kuitenkin rajattu pois. Heidän osuutensa on n. 1 % kaikista työllisistä.

18–64-vuotiaita työllisiä palkkatasoltaan korkeimmilla ja matalimmilla toimialoilla tuhatta samanikäistä henkilöä kohden maakunnittain vuonna 2019

Palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla työskenteleviä asui suhteellisesti eniten Kainuussa; tuhatta 18–64-vuotiasta kohden 128 samanikäistä työllistä. Kainuun jälkeen suhteellisesti eniten palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla työskenteleviä asui Lapissa. Suhteellisesti vähiten palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla työskenteleviä asui sen sijaan Ahvenanmaalla ja Keski-Suomessa; Ahvenanmaalla 92 ja Keski-Suomessa 94 iältään 18–64-vuotiasta työllistä tuhatta samanikäistä kohden.

Uudellamaalla asui palkkatasoltaan korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä 18–64-vuotiaita tuhatta samanikäistä henkilöä kohden 45 enemmän kuin palkkatasoltaan matalimmilla toimialoilla. Uudenmaan lisäksi vain Ahvenanmaalla tämä ero oli samansuuntainen. Kaikissa muissa maakunnissa asui sen sijaan enemmän palkkatasoltaan matalimmilla kuin korkeimmilla toimialoilla työskenteleviä 18–64-vuotiaita. Suurin tämä ero oli Kainuussa, jossa se oli 80 työllistä tuhatta samanikäistä henkilöä kohden, ja pienin Pirkanmaalla, jossa se oli lähes nolla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 18–64-vuotiaita työllisiä palkkatason mukaan ryhmitellyillä toimialoilla tuhatta samanikäistä henkilöä kohden maakunnittain vuonna 2019.....5

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 18–64-vuotiaita työllisiä palkkatason mukaan ryhmitellyillä toimialoilla tuhatta samanikäistä henkilöä kohden maakunnittain vuonna 2019

Maakunta	18-64-vuotias väestö	Toimialat, joiden palkkataso on yli 4 000 euroa	Työllisiä (yli 4 000 euroa) tuhatta henkilöä kohden	Toimialat, joiden palkkataso on alle 3 000 euroa	Työllisiä (alle 3 000 euroa) tuhatta henkilöä kohden	Toimialat, joiden palkkataso on 3 000-4 000 euroa	Työllisiä (3 000-4 000 euroa) tuhatta henkilöä kohden
Ahvenanmaa	17 188	1 667	97	1 575	92	10 851	631
Etelä-Karjala	72 066	3 891	54	7 384	102	37 282	517
Etelä-Pohjanmaa	105 314	4 600	44	11 932	113	61 217	581
Etelä-Savo	71 957	3 199	44	7 686	107	38 717	538
Kainuu	39 435	1 878	48	5 039	128	20 010	507
Kanta-Häme	95 889	6 113	64	9 370	98	54 596	569
Keski-Pohjanmaa	36 902	1 921	52	4 176	113	21 335	578
Keski-Suomi	157 779	10 903	69	14 762	94	81 632	517
Kymenlaakso	91 467	4 550	50	8 729	95	48 864	534
Lappi	100 422	4 613	46	12 241	122	53 733	535
Pirkanmaa	308 820	29 465	95	29 648	96	161 368	523
Pohjanmaa	99 222	6 702	68	10 871	110	58 547	590
Pohjois-Karjala	93 168	4 368	47	8 947	96	47 081	505
Pohjois-Pohjanmaa	236 226	17 615	75	22 639	96	124 040	525
Pohjois-Savo	141 984	8 482	60	16 197	114	73 971	521
Päijät-Häme	114 817	6 820	59	11 099	97	61 930	539
Satakunta	119 535	6 941	58	11 848	99	66 375	555
Uusimaa	1 060 700	154 346	146	106 968	101	536 048	505
Varsinais-Suomi	282 070	21 980	78	27 870	99	154 306	547
Yhteensä	3 244 961	300 054	92	328 981	101	1 711 903	528

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto

Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samoina vuodesta 1987 lähtien.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, toimialajakauma, ammatti, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti sekä väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla aluejaoilla ja koordinaattipohjaisilla aluejaoilla (esimerkiksi postinumeroalueet, karttaruudut ja kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet). Tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta työlliseen työvoimaan kuuluville on saatavilla väestölaskentavuosilta vuodesta 1970 viisivuotisivälein, vuodelta 1993 sekä vuodesta 2004 lähtien vuosittain.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkeivat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista ± 1 prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten palveluksessa oleville sekä ammatin määrittämisessä järjestäytymättömille yrityksille.

Yhteensä työssäkäyntitilaston tuotannossa käytetään yli 30 eri rekisterin tai tietoaineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- tulorekisteri
- verotuksen eri aineistot
- työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnhakijarekisteri
- Kelan ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri ja julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista
- ammattitiedonkeruu järjestäytymättömille yrityksille

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan ja päällekkäisyys toisaalta varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva; jos esim. työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tieto henkilön työllisyydestä päätellä verotuksen tietojen kautta.

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muuttamatta tai muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esim. henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös ns. rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta jne. Päättelysäännöt on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman lähelle lomakepohjaisesti kerättyjen tietojen mukaiset tiedot. Päättelysääntöjen muodostamisessa on käytetty apuna aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi siinä tapauksessa, kun tiedot ovat ristiriitaisia.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöstä rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin kaksi prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä, kumpi tieto oli oikea. Esimerkiksi useampaa työtä tekevä ilmoitti lomaketiedustelussa pääasialliseksi työkseen eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädyttiin. Työssäkäyvä opiskelija tuli määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse olisikin jättänyt työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona. Myös vuosien 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimukset perustuivat työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta sitä, miten hyvin menetelmät tuottavat yksikkötasolla samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla, eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelijajoutuu tekemään päätöksen ristiriitaisen informaation pohjalta, kun taas rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus: kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, mutta saman informaation omaavat henkilöt voivat päätyä eri lopputulokseen.

Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet).

Ennakkotiedot valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 14 kuukautta, työpaikkatiedot 21 kuukautta ja ammatti ja sosioekonominen asema noin 22 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

Saatavuus

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internetsivuilla maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään erityisselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987–2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000–2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia tietoja ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Esimerkiksi toimialaluokitus on muuttunut vuosina 1993, 2001 ja 2007 ja ammattiluokitus vuosina 1995 ja 2010. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa. Tilastossa käytettävät luokitukset ja luokitusten väliset avaimet löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilla <http://www.tilastokeskus.fi/luokitukset>.

Myös muutokset lainsäädännössä vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen. Vuoden 1998 alusta tuli voimaan niin sanottu pätkätyölaki, jolloin myös lyhyet työsuhteet tulivat eläkevakuutuksen piiriin. Tämä lisäsi työllisten määrää jonkin verran.

Vuodesta 2005 vuoteen 2016 työeläkevakuutuksen piiriin kuuluivat 18–67-vuotiaat. Ennen vuotta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin henkilöt kuuluivat 14 vuoden iästä lähtien. Tämä näkyy työssäkäyntitilastossa vuodesta 2005 alkaen nuorten työllisyyden vähenemisenä ja opiskelijoiden määrän kasvuna.

Vuoden 2017 eläkeuudistuksen yhteydessä työeläkevakuuttamisen alaikäraja laskettiin 17 ikävuoteen. Yrittäjäeläkevakuutuksen alaikäraja säilyi 18 ikävuodessa. Työssäkäyntitilaston työllisten päättelyssä vuoden 2017 muutosta ei ole huomioitu, vaan työllisten alaikärajana on edelleen 18 vuotta.

Apurahansaajat on vuoden 2009 alusta lähtien vakuutettu maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan piiriin, minkä seurauksena heidät määritellään yrittäjiksi.

Vuoden 2010 tilastosta lähtien yrittäjien määrittelyssä otetaan huomioon yrittäjätulojen lisäksi myös henkilöverotuksessa palkkatuloihin kuuluva niin sanottu yrittäjäpalkka (YEL-/MYEL-vakuutetun yrittäjän palkka), jota yrittäjänä toimiva voi saada esimerkiksi avoimen yhtiön yhtiömiehenä, kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä ja osakeyhtiön johtavassa asemassa toimivana osakkaana. Jos henkilö toimii vuoden viimeisellä viikolla sekä yrittäjänä että palkansaajana, henkilö määritellään yrittäjäksi, jos hänen yhteenlasketut yrittäjätulonsa ja -palkkansa ovat suuremmat kuin muut palkkatulot, ja päinvastoin. Yrittäjäpalkan huomioiminen yrittäjien määrittelyssä lisäsi yrittäjien määrää noin 3 300 henkilöllä vuoden 2010 tilastossa.

Vuosina 2010–2011 yrittäjien määrä nousi koko maassa 9 600:lla. Nousuun vaikutti se, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän eläkelain yrittäjämääritelmä laajeni vuoden 2011 alusta. Yrittäjäksi määritellään osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yrityksen osakkeista tai jolla on yksin yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jolla on muussa yhteisössä vastaava määräämisvalta. Aiemmin raja oli 50 prosenttia.

Varusmiespalvelusajan ja siviilipalveluksen kestoa lyhennettiin 15 vuorokaudella 1.2.2013 (lait asevelvollisuuslain ja siviilipalveluslain muuttamisesta). Lakiuudistuksen myötä iso osa asevelvollisista kotiutuu palveluksesta ennen joulua, eikä siten ole työssäkäyntitilaston viiteajankohtana (vuoden viimeisellä viikolla) enää varusmies- tai siviilipalveluksessa. Uudistuksen seurauksena asevelvollisten määrä väheni vuosina 2012–2013 lähes 9 400:lla.

Työttömyyseläkkeellä olevien määrä on vähentynyt voimakkaasti 2000-luvun lopusta lähtien. Työttömyyseläkkeitä ei ole myönnetty vuoden 2011 jälkeen.

Vuoden 2013 tilastosta alkaen toimialaluokkaan 97000 Kotitalouksien toiminta kotitaloustyöntekijöiden työnantajina tilastoitui työllisiä aiempaa kattavammin. Tilastovuonna 2013 toimiala 97000 kasvoi lähes 7 600 työllisellä. Jos henkilöt olivat edellisvuonna työllisiä, yleisin aiempi toimiala oli tuntematon.

Vuoden 2015 tilastosta alkaen maatalouden toimialatiedot ovat tarkentuneet. Muutokset tilastovuosien 2014–2015 välillä näkyvät toimialan 01 (Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut) tarkemmilla luokitustasoilla siirtyminä maatalouden tuotantosuuntaa tarkemmin kuvaaviin luokkiin.

Vuonna 2017 aloitettiin työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastattelut, joiden avulla työnhakijarekisteriä pystyttiin ajantasaistamaan. Työttömien määrän laskuun 2016–2017 välillä voi osin vaikuttaa haastatteluiden myötä tehdyt päivitykset työnhakijarekisteriin. Tarkkaa tietoa haastatteluiden vaikutuksesta työttömien määrään ei ole, mutta Työ- ja elinkeinoministeriössä on arvioitu vaikutuksen voivan olla 20 000 – 30 000 henkilöä (TEM-analyysija 83/2017).

Palkansaajien päättelyssä käytettäviä palkka- ja yrittäjätulojen käsitteitä laajennettiin vuonna 2014. Käytettävät määritelmät vastaavat nyt tulonjaon kokonaistilaston vastaavia tulokäsitteitä.

Vuonna 2019 työssäkäyntitilastossa otettiin käyttöön tulorekisteri uutena lähdeaineistona. Tulorekisteri korvasi useita tilastossa aiemmin käytössä olleita työsuhteaineistoja.

Aineisto 9. ja 10. luokalla olevista henkilöistä muodostettiin vuonna 2019 ensimmäistä kertaa Koski-tietovarannosta. Tietojen tallennustavan vuoksi tiedot olivat osittain puutteelliset. Tämän seurauksena noin 400–800 16-vuotiasta on luokitunut opiskelijoiden sijasta ryhmään muut työvoiman ulkopuoliset.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteri- ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin edellä mainittujen luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

Yhtenäisyys

Tietoja väestön taloudellisesta toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Ammattitietoja koskevia tilastoja julkaistaan Tilastokeskuksessa työssäkäyntitilaston lisäksi myös palkkatilastoissa ja työvoimatutkimuksessa. Palkkatilaston ammattitiedot ovat työssäkäyntitilaston ammattitiedon tärkein tiedonlähde, joten tiedot ovat melko lähellä toisiaan. Palkkatilaston tiedoista puuttuvat kuitenkin yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana on maa-, metsä- tai kalatalous. Työssäkäyntitilaston ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot tulevat eri lähteistä ja koskevat eri ajanjaksoja – työvoimatutkimus tehdään kuukausittain, kun työssäkäyntitilaston viiteajanjakso on vuoden viimeinen viikko. Myös tilastojen käyttämät käsitteet poikkeavat hieman toisistaan. Esimerkiksi työssäkäyntitilastossa yrittäjistä luokitellaan johtajiksi ainoastaan ne, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan vähintään 5 henkilötyövuotta, muuten yrittäjien ammatit määritellään yrityksen toimialan mukaan muihin ammattien pääryhmiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. TEM:n työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu TEM:n työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja TEM:n luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan.

Lisätietoja

Meri Raijas 029 551 3061

Jukka Tapio

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

info@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute